

Vejret i Grønland – Nedbør

Af Steen Rasmussen, seniormeteorolog, Danmarks Meteorologiske Institut

November 2014

Nedbøren i Grønland falder mest som sne, men den er vanskelig at måle, bl.a. fordi det er umuligt at tage højde for snefygning. Lokalt optræder der således en betydelig vindtransport af sne, både horisontalt og vertikalt, fx fra højfjeldet til dalstrøg, hvor der er læ.

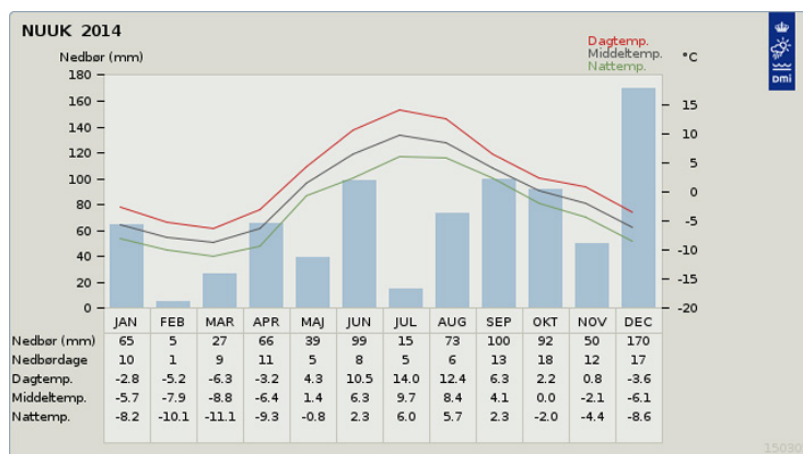
Forekomsten af nedbør er overalt stærkt påvirket af de topografiske forhold. Forstærkning af nedbør på vindsiden af bjerget/fjeldet eller reduktion af nedbør på læsiden forekommer næsten alle steder i Grønland. Nordvendte og østvendte kyster ligger i læ for nedbør i forhold til atmosfærens hovedstrømning fra sydvest, men omvendt udløses der store nedbørmængder i Sydvestgrønland der kulminerer i sensommeren. Om vinteren er lavtryksaktiviteten typisk forskudt mod syd med forøget hyppighed af østenvind over Sydgrønland. Under disse forhold falder hovedparten af nedbøren i Sydøstgrønland, mens Sydvestgrønland ligger i læ.

På Indlandsisen er nedbørmængden størst i randzonen, frem for alt i Sydøstgrønland. På den centrale del af indlandsisen er den årlige nedbørmængde ca. 300 mm.

Grønlandsk vejrstation fra Ittoqqortoormiit . (Foto: DMI).

Generelt falder der en del nedbør i Sydgrønland på grund af hyppige lavtrykspassager samt nærheden af det åbne og relativt varme hav. Omvendt er nedbørmængden meget beskednen i landets nordligste egne, typisk under 150 mm om året, hvor den meget lavere temperatur medfører et lille indhold af vanddamp i atmosfæren.

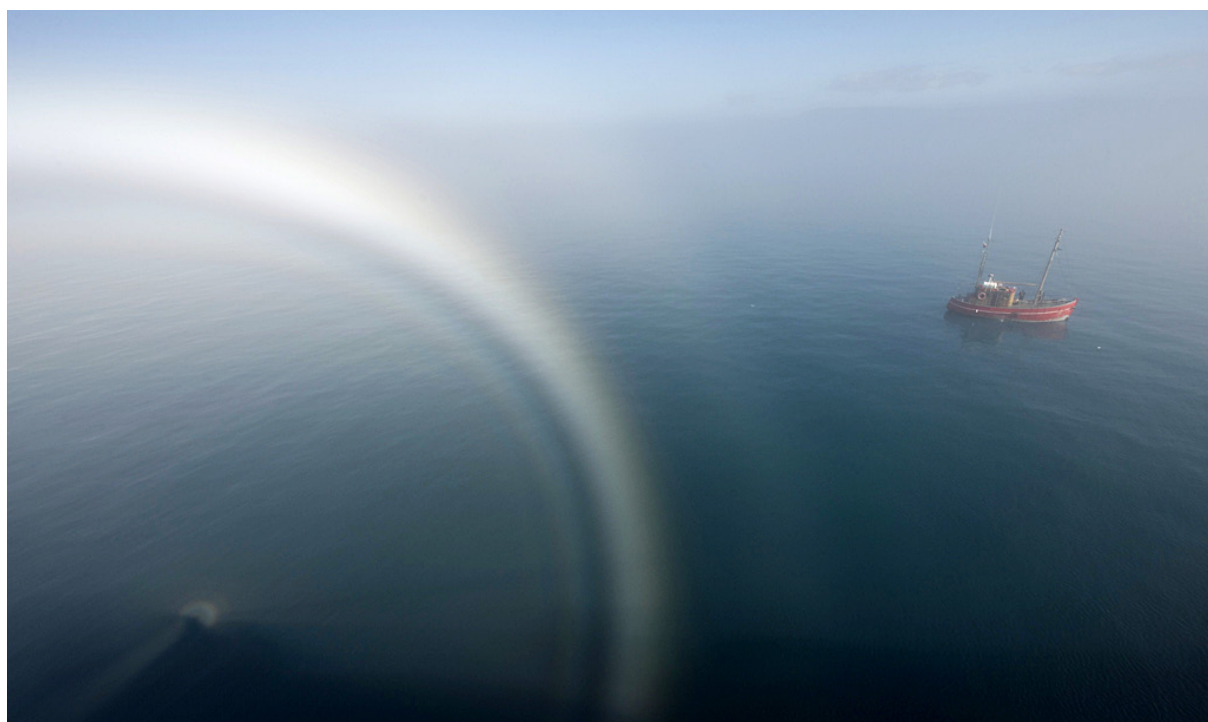

Nedbør og temperatur i Nuuk i 2014 (Grafik: DMI)

Snebyger om vinteren er hyppig over åbent hav, men kan observeres frem til maj og så

tidligt som i september. Det kan for eksempel være talrige lettere snebyger eller områder med kraftige eller intensive snebyger, som i enkelte tilfælde kan være med torden. Bygerne kan til tider brede sig ind over kysterne, for eksempel ved forekomst af polarlavtryk, men den tørre og kolde landbrise vil som regel holde bygerne væk fra kysten.

I landets nordligste del falder nedbøren om sommeren overvejende som regn, men man kan også i sjældne tilfælde blive overrasket at en regulær snestorm. Om vinteren falder nedbøren som sne eller lokalt som isslag. Ved meget lave temperaturer kan der falde let sne fra en næsten skyfri himmel. Fænomenet kaldes Diamond Dust.

Diamond dust kan føre til dannelse af haloer omkring Solen. (Foto: J. Row/Dreamstime).